

Tartuntalain muutos rapauttamassa ikääntyneiden rokotussuojaa

Tiedote. Julkaistu: 12.05.2026, 14:15

Eläkeliitto ry

Eläkeliiton liittovaltuusto ilmaisee kannanotossaan vakavan huolensa valmisteilla olevasta tartuntatautilain uudistuksesta. Lakiluonnos merkitsee toteutuessaan merkittävää heikennystä ikääntyneiden kansalaisten rokotussuojaan ja on ristiriidassa terveydenhuollon keskeisen periaatteen – ennaltaehkäisy – kanssa.

Liittovaltuusto huomauttaa, että uudessa lakiluonnoksessa on poistettu voimassa olevan tartuntatautilain (1227/2016) keskeinen kirjaus, jonka mukaan hyvinvointialueen on järjestettävä myös ne valtioneuvoston päättämät yleiset vapaaehtoiset rokotukset sekä lääkärin määräyksen perusteella annettavat rokotukset, jotka eivät kuulu kansalliseen rokotusohjelmaan. Tämä muutos avaa tien tilanteelle, jossa ikääntyneet ihmiset eivät enää käytännössä saa esimerkiksi pneumokokki-, RS-virus- tai muita lääkärin suosittelemia rokotuksia julkisessa terveydenhuollossa – edes omakustanteisesti.

Pahimmillaan seurauksena on, että ikääntyneet joutuvat hankkimaan rokotuksiin ensin reseptin ja sen jälkeen maksamaan sekä rokotteen että toimenpiteen yksityisellä palveluntarjoajalla. Tämä lisää eriarvoisuutta, heikentää rokotuskattavuutta ja siirtää vastuun ennaltaehkäisevästä terveydenhuollosta yksilöille tavalla, joka kohdistuu raskaimmin pienituloisiin ja monisairaisiin ikäihmisiin.

Liittovaltuusto tuomitsee myös lakiluonnokseen sisältyvän muutoksen, jonka mukaan influenssarokote tarjottaisiin jatkossa vain sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstölle ja opiskelijoille. Tämä tarkoittaa, että sote-palveluiden piirissä olevat – usein ikääntyneet ja monisairaavat potilaat ja asiakkaat – jäisivät ilman riittävää rokotussuojaa.

Influenssa aiheuttaa Suomessa vuosittain vakavia sairastumisia, sairaalahoitoja ja kuolemia nimenomaan ikääntyneiden keskuudessa. Rokotusten merkitys korostuu erityisesti hoiva- ja asumispalveluyksiköissä, joissa potilaiden ja asiakkaiden vastustuskyky on heikentynyt. Lakiluonnoksen muutos heikentäisi potilasturvallisuutta ja romuttaisi vuosien aikana tehtyä työtä influenssarokotuskattavuuden parantamiseksi.

Eläkeliiton liittovaltuusto katsoo, että lakiluonnos merkitsee tosiasiallista terveydenhuollon priorisointia, joka kohdistuu epäoikeudenmukaisesti ikääntyneisiin. Rokotusten saatavuuden heikentämistä perustellaan hallinnollisilla ratkaisuilla, vaikka vaikutukset kohdistuvat suoraan ihmisten terveyteen, toimintakykyyn ja elämänlaatuun.

Ristiriita on räikeä myös suhteessa hallitusohjelmaan, jossa painotetaan sairauksien ennaltaehkäisyä keinona parantaa väestön hyvinvointia ja hillitää sosiaali- ja terveydenhuollon kustannuksia. Ennaltaehkäisevien rokotusten rajoittaminen ikääntyneiltä on lyhytnäköistä sekä inhimillisesti että taloudellisesti.

Lisätiedot:

Raimo Ikonen

puheenjohtaja, Eläkeliitto ry

p. 050 5599 179

Anssi Kemppe

toiminnanjohtaja, Eläkeliitto ry

p. 040 7257 143

Eläkeliitto on vuonna 1970 perustettu, valtakunnallinen, Suomen suurin ja puoluepoliittisesti sitoutumaton eläkeläisjärjestö. Liittoon kuuluu noin 115 000 henkilöjäsentä, liki 400 paikallisyhdistystä ja 20 piiriä. Eläkeliiton tarkoituksena on eläkeläisten ja eläketurvaa tarvitsevien henkisten ja aineellisten etujen ja oikeuksien valvominen sekä sosiaalisen turvallisuuden ja hyvinvoinnin edistäminen.